
Introducció a la comptabilitat financera

PID_00260513

Daniel Mas Fontcuberta
Antonio Muñoz Juncosa
Carmen Torres Morales

Temps mínim de dedicació recomanat: 4 hores

Daniel Mas Fontcuberta

Antonio Muñoz Juncosa

Carmen Torres Morales

Índex

Introducció	5
1. Introducció a la comptabilitat	7
2. Elements i masses patrimonials	8
2.1. Ingressos	12
2.2. Despeses	13
3. Ordenació econòmica i financera del patrimoni	15
4. El mètode de la partida doble	17
5. El compte com a instrument de representació i mesura	18
5.1. Funcionament dels comptes	20
5.2. Comptes més usuals de l'actiu	24
5.2.1. Caixa	24
5.2.2. Bancs o comptes financers	24
5.2.3. Clients i deutors	25
5.2.4. Terrenys	25
5.2.5. Edificis	25
5.2.6. Mobiliari i equip d'oficina	25
5.2.7. Esquemes d'augment i disminucions dels comptes d'actiu	26
5.3. Comptes més usuals del passiu	27
5.3.1. Deutes a llarg termini	28
5.3.2. Proveïdors i deutes a curt termini	28
5.3.3. Esquemes d'augment i disminucions dels comptes de passiu	28
6. Assentaments típics	30
6.1. Aportació de capital	30
6.2. Disposició d'un préstec a llarg termini	30
6.3. Adquisició i venda d'un immobilitzat	30
6.4. Adquisició i venda de mercaderies amb l'IVA deduïble	31
6.5. Pagament d'una nòmina d'un treballador	32
6.6. Operativa d'una pòlissa de crèdit	32
7. Amortitzacions i provisions per depreciació de valors	34
8. El quadre de comptes del PGCP	36

---

9. Exemple de comptabilitat financera bàsica.....	40
Exercicis d'autoavaluació.....	47
Solucionari.....	49

Introducció

En aquest mòdul s'expliquen les nocions bàsiques del que és la comptabilitat financera o de partida doble. Aquest sistema de comptabilitat i aquesta tècnica són utilitzades arreu del món tant per part de les empreses privades com de les administracions. Aquest sistema de comptabilitat es diferencia de la comptabilitat pressupostària en el fet que la darrera és un sistema de partida simple.

En alguns països la comptabilitat de determinats ens del sector públic administratiu, com poden ser ajuntaments, és portada només a través del sistema de comptabilitat pressupostària. En el cas de l'Estat espanyol, els ens administratius porten una doble comptabilitat, la pressupostària de partida simple i la financera de partida doble. Això es fa mitjançant eines informàtiques que registren alhora els fets amb transcendència econòmica en els dos sistemes, sense que suposi una major càrrega de treball per a l'entitat. Això permet disposar de més informació que si només s'utilitzés la comptabilitat pressupostària i presentar uns comptes anuals similars als que presenten les empreses o entitats que estan subjectes al PGC 2007 privat.

1. Introducció a la comptabilitat

Una empresa és un agent econòmic que adquireix béns o serveis amb intenció de transformar-los o no i vendre'ls per obtenir uns beneficis.

Les administracions públiques disposen d'un patrimoni, tenen despeses de personal i de material, cobren tributs, emeten deute públic i fan inversions. Tot això ho fan amb la finalitat de prestar els serveis públics que tenen encomanats.

Tant si es tracta d'una empresa o d'una administració pública, en la seva activitat diària i pròpia ambdues utilitzen mitjans humans, materials, financers... Aquest ús de mitjans i el seu resultat posterior, si es vol mantenir un cert ordre i obtenir informació, ha de ser registrat d'alguna manera. Aquestes anotacions es faran mitjançant el sistema d'informació comptable.

Així, en tot sistema d'informació comptable es necessiten tant elements humans, el personal, com elements materials, com ara les instal·lacions i l'equip utilitzats (despatxos, ordinadors, impressores, etc.). També el formen els documents físics o digitals justificatius de les operacions (factures, rebuts, extractes bancaris, etc.) i els mètodes i procediments que s'estableixen per a la seva captació, anàlisi, registre i arxiu.

La normativa, tant mercantil com administrativa, conté una gran quantitat de disposicions en matèria comptable, les quals són necessàries per a l'adequat funcionament del sistema comptable.

La comptabilitat no s'encarrega només del manteniment dels registres comptables, també suposa el disseny de sistemes comptables eficients, la realització de previsions, l'anàlisi de les operacions previ al registre i la interpretació de la informació que s'extreu del sistema.

El procés comptable es pot sintetitzar en els passos següents:

- 1) Captació-obtenció d'informació
- 2) Anàlisi i valoració
- 3) Registre de fets comptables
- 4) Elaboració d'informes

2. Elements i masses patrimonials

Els diferents elements que formen part dels comptes anuals –que són els documents que reflecteixen la situació del patrimoni d'una entitat (normalment a 31 de desembre) i el resultat de les operacions que hi ha hagut en un període (normalment un any)– es representen en el balanç de situació pel que fa a la situació patrimonial en un moment temporal determinat i en el compte del resultat pel que fa als increments o decrements ocorreguts durant un període.

Són **elements patrimonials** els diferents ens que formen el patrimoni del subjecte comptable. Són, doncs, els diferents béns, drets i obligacions que constitueixen el patrimoni empresarial. Cada un d'aquests elements es mesura, valora i representa mitjançant el que s'anomena un **compte**.

Els elements patrimonials s'agrupen d'acord amb la seva homogeneïtat i donen lloc a **masses patrimonials**. Així, doncs la massa patrimonial és l'agrupació d'elements patrimonials amb la mateixa funcionalitat econòmica o financera.

Els elements que formen el patrimoni es representen en el **balanç de situació** i s'agrupen en dues grans masses:

1) **Actiu**: conjunt dels béns i drets i altres recursos de l'entitat. L'actiu està format pel conjunt de béns i drets dels quals és titular l'entitat, així com altres partides amb la característica comuna que s'utilitzen en la generació de rendiments o que tenen potencial de servei. Dins de l'actiu, es distingeix entre actiu no corrent o a llarg termini i actiu corrent o a curt termini. Denominarem *actiu a llarg termini* a aquells béns i drets adquirits amb intenció que romanguin en l'entitat durant més de dotze mesos sense que es prevegi convertir-los en líquid dins d'aquest període.

Elements principals de l'actiu

Terrenys

Locals o naus industrials

Vehicles

Màquines i instal·lacions

Equips informàtics

Eines

Elements principals de l'actiu

Drets sobre patents o marques

Drets de cobrament sobre clients o ciutadans

Mercaderies per vendre-les

Inversions en accions

Diners en comptes bancaris

Diners en efectiu

Classes d'actius

Actius no corrents	Immobilitzat intangible Immobilitzat material Inversions immobiliàries Inversions financeres a llarg termini
Actius corrents	Existències Deutors i altres a cobrar Inversions financeres a curt termini Ajustaments per periodificació Efectiu i tresoreria

2) **Passiu:** obligacions i altres recursos financers. El passiu està format pel conjunt de recursos financers obtinguts per l'entitat per al desenvolupament de les seves funcions i per les estimacions de despeses futures. Els recursos financers del passiu són classificats en funció de la seva exigibilitat, de manera que es diferencia entre aquells recursos que són propietat dels titulars del capital (els socis de l'empresa que han aportat el capital) i, per tant, no són exigibles, i aquells altres recursos que són propietat de terceres persones alienes a l'empresa i que, per tant, són exigibles i s'han de tornar en un moment determinat, com és el cas dels préstecs obtinguts o els diners a causa dels nostres proveïdors.

En resum, el passiu es divideix en:

a) **Passiu no exigible o patrimoni net (recursos propis):** aportacions dels propietaris i beneficis generats i no distribuïts.

Elements principals del patrimoni net

Aportacions dels propietaris o fundadors

Resultats acumulats

Altres variacions que l'afectin

Classes de passius	
Patrimoni net	Patrimoni aportat Patrimoni generat Ajustaments per canvis de valor

b) Passiu exigible (recursos aliens): obligacions de pagament amb tercers aliens a l'empresa.

Al seu torn, dins dels recursos aliens o exigibles, es diferencia entre passiu corrent i passiu no corrent, en funció de si el termini en què s'haurà d'efectuar el reemborsament és inferior o superior a l'any.

Passius principals
Préstecs bancaris
Deutes amb proveïdors de mercaderies
Deutes per subministraments (aigua, electricitat...)
Deutes amb hisenda per impostos
Deutes amb la seguretat social
Deutes amb els treballadors

Classes de passius	
Passius no corrents	Provisions a llarg termini Deutes a llarg termini
Passius corrents	Provisions a curt termini Deutes a curt termini Creditors comercials i altres deutes per pagar Ajustaments per periodificació Efectiu i tresoreria

I, per això, normalment en comptabilitat es distingeixen tres masses: **actiu, passiu i net.**

L'actiu constitueix l'estructura econòmica de l'empresa. El passiu i el net en constitueixen l'estructura financera.

A partir d'aquí sorgeix l'equació fonamental del patrimoni:

$$A = P + N$$

on A és l'actiu; P, el passiu i N, el patrimoni net.

Aquesta equació significa que:

- Tot euro que l'empresa capta, bé sigui en forma de net o en forma de passiu, es destina a invertir en actius.
- Tot actiu ha de tenir un finançament, és a dir, un origen dels recursos financers necessaris per adquirir-lo. Aquestes fonts no són res més que el passiu i el net.

Aquesta equació també es pot presentar de la manera següent:

$$N = A - P$$

És a dir, si una empresa resta de tot el seu actiu (riquesa econòmica) els deutes que ha contret, ens queda el net, és a dir, la inversió que hi han fet els propietaris.

Exemple

Es constitueix una empresa. El propietari hi aporta 1.000 u. m., de les quals 500 les ingressa en un compte bancari:

ACTIU		PASSIU	
500	Diners a bancs		
500	Diners a caixa	Aportació de l'empresari	1.000
1.000	TOTAL ACTIU	TOTAL PASSIU	1.000

s'adquireix un edifici per un preu de 750 u. m. Es paguen 500 u. m. amb els diners dipositats al banc i s'obté un préstec de 250 u. m. amb el qual es satisfà íntegrament l'import de l'edifici.

ACTIU		PASSIU	
750	Edificis	Aportació de l'empresari	1.000
500	Diners a caixa	Préstec obtingut	250
1.250	TOTAL ACTIU	TOTAL PASSIU	1.250

Els elements que formen part del **resultat economicopatrimonial** són els ingressos i les despeses que es defineixen a continuació.

2.1. Ingressos

Els ingressos són increments del patrimoni net, diferents de les aportacions de fons a l'entitat per part dels propietaris, com a conseqüència de les activitats de venda de béns, prestació de serveis o cobrament d'impostos o com a conseqüència de les variacions en el valor d'actius i passius que s'han de reconèixer comptablement.

Un **ingrés** és el corrent de les operacions de producció i comercialització de béns, prestació de serveis o un altre tipus d'operacions similars que formen part de l'activitat econòmica d'una empresa.

Els ingressos es classifiquen en dos grups:

- Ingressos que s'imputen al resultat del període. Són aquells ingressos que es tenen en compte per determinar el resultat (benefici o pèrdua) comptable d'un període.
- Ingressos no considerats resultats del període i que s'imputen directament com un augment del patrimoni net.

Ingressos principals

Conseqüència d'activitats econòmiques

Conseqüència de variacions de valor d'actius i passius

Classes d'ingressos

Ingressos imputats al resultat del període

D'exploació	Vendes Prestació de serveis Impostos Ingressos diversos Beneficis provinents d'actius no corrents
-------------	---

Financers	Participacions en capital Per interessos de crèdits Beneficis de valors negociables
-----------	---

Ingressos imputats directament a patrimoni net

Ajustos per canvis de valor

Subvencions

2.2. Despeses

Les despeses són disminucions del patrimoni net, diferents de les distribucions de fons de l'entitat als propietaris, com a conseqüència de l'activitat econòmica d'adquisició de béns i serveis, o com a conseqüència de les variacions en el valor d'actius i passius que s'han de reconèixer comptablement.

Les **despeses** s'identifiquen amb el corrent real de les operacions de consum de béns i serveis que realitza una empresa per poder dur a terme la seva activitat.

Les despeses es classifiquen en dos grups:

- Despeses que s'imputen al resultat del període. Són aquelles despeses que es tenen en compte per determinar el resultat (benefici o pèrdua) comptable d'un període. Són les adquisicions de béns i serveis utilitzades en el procés productiu.
- Despeses no considerades resultats del període i que s'imputen directament com una disminució del patrimoni net.

Despeses principals

Conseqüència d'activitats econòmiques

Conseqüència de variacions de valor d'actius i passius

Classes de despeses

Despeses imputades al resultat del període

D'exploració

Compres
Serveis exteriors
Tributs
Despeses de personal
Cotitzacions socials
Deteriorament o pèrdues

Financeres

Interessos de deutes
Pèrdua de crèdit
Pèrdues de valors negociables

Despeses imputades directament a patrimoni net

Ajustos per canvis de valor

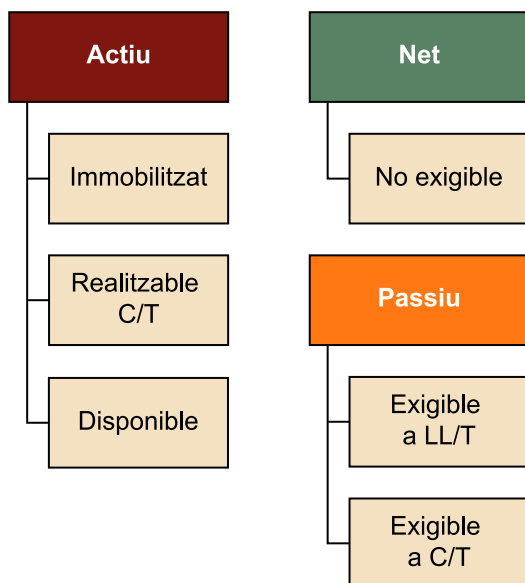
Subvencions

El Pla general de comptabilitat pública facilita una definició dels elements classificats segons el document comptable on es registraran:

- Relacionats amb el **patrimoni i la situació financera (balanç)**:
  - Actius
  - Passius
  - Patrimoni net

- Relacionats amb la mesura del **resultat economicopatrimonial (compte de resultats i Estat de canvis en el patrimoni net)**:
  - Ingressos
  - Despeses

- Relacionats amb l'**execució del pressupost**:
  - Ingressos pressupostaris
  - Despeses pressupostàries

- Relacionats amb l'**estat de fluxos d'efectiu**:
  - Cobraments
  - Pagaments

3. Ordenació econòmica i financera del patrimoni

L'actiu s'ordena de major a menor liquiditat, entenent per liquiditat el temps que un actiu tarda a convertir-se en diners. El passiu s'ordena de menor a major exigibilitat, és a dir, el temps que ha de transcórrer per tal que un deute hagi de ser tornat.

L'**immobilitzat** són elements d'actiu que romanen en l'empresa durant diversos exercicis, ja que són adquirits per fer-ne un ús i no per a la venda i cobrament posterior. Exemples: edificis, maquinària industrial o patents.

El **disponible** són béns que o són diners o són immediatament convertibles en diners. Exemples: diners a caixa, en comptes corrents bancaris o en comptes d'estalvi, o diners en moneda estrangera.

El **realitzable** són els elements patrimonials de l'actiu que es converteixen en diners mitjançant:

- el cobrament;
- la venda i cobrament;
- la seva transformació, venda i cobrament.

Es converteixen en líquid en un termini relativament curt de temps. Exemples: drets de cobrament sobre clients o deutors, mercaderies llestes per a la venda, matèries primeres o préstecs concedits a curt termini.

El **net** o **no exigible** és el recull dels recursos propis. En principi l'empresa o entitat hi compta de manera indefinida. No haurà de tornar-los fins que desaparegui l'empresa o decideixi repartir dividendes.

L'**exigible a LL/T** són els deutes amb tercers que han de ser tornats en un termini superior a l'any (llarg termini).

L'**exigible a C/T** són els deutes o obligacions contrets amb tercers que han de ser tornats en un termini menor o igual a l'any (curt termini).

4. El mètode de la partida doble

El **mètode de la partida doble** parteix de la situació que en tot fet comptable intervenen almenys dos elements patrimonials, per la qual cosa el seu reflex comptable implica realitzar anotacions almenys en dos comptes (els representatius de cada element patrimonial), de manera que un dels comptes es carrega (s'anota en el deure del compte) i l'altre s'abona (s'anota en l'haver del compte).

En cada operació que s'efectua els elements del balanç que hi intervenen varien, però no per això deixa de subsistir la igualtat numèrica entre l'actiu i la suma del passiu amb el net, ja que si l'operació augmenta, per exemple, un dels valors de l'actiu, forçosament aquesta variació ha de quedar compensada amb un augment en qualsevol dels elements del passiu o del net o amb una disminució en algun dels valors del mateix actiu. Al contrari, si l'operació augmenta un dels elements del passiu o del net, forçosament aquesta variació ha de quedar compensada amb un augment en qualsevol dels valors dels actius o amb alguna disminució en algun dels elements del mateix passiu o del net.

Aquesta compensació entre els diversos elements del balanç que intervenen en cada operació és la base de la *partida doble*. Es coneix així el procediment mitjançant el qual es registra cada operació en dos moviments que es compensen l'un amb l'altre: al primer se'l denomina *deure* i al segon, *haver*. Les dues parts vinculades en cada operació constitueixen el que tècnicament s'anomena assentament comptable. Per exemple, a través de la partida doble es reconeixen els ingressos, però també l'origen o font d'on es van obtenir. I, en el cas de les despeses, s'identifica la sortida de recursos i també la destinació que se'ls va donar.

Com que els efectes que produeixen les operacions es registren en comptes, i cal conservar la igualtat numèrica del balanç, és preceptiu que la suma dels càrrecs i dels abonaments de cada assentament sigui la mateixa. Per tant, si els moviments dels comptes estan formats amb els càrrecs i els abonaments que han rebut, i tots estan compensats, és lògic que també la suma dels moviments deutors de tots els comptes sigui igual a la suma dels moviments creditors de tots els comptes.

5. El compte com a instrument de representació i mesura

El compte es pot definir com l'estat comptable que recull la situació inicial i les variacions dels elements que integren el patrimoni d'una entitat.

Presenta les característiques següents:

- 1) Cada element patrimonial és representat per un sol compte.
- 2) Cada compte recull la situació inicial i les variacions de l'element que representa.
- 3) El compte permet conèixer la situació de l'element que representa en un moment donat.
- 4) Tot compte es divideix en dues parts:
  - a) Una d'elles recull el valor inicial de l'element que representa i els augments de valor.
  - b) l'altra recull les disminucions.
- 5) Gràficament el compte es representa així:

(codi) Nom	
DEURE	HAYER

Tots els comptes estan classificats amb un codi numèric que els atribueix el Pla general de comptabilitat i que els agrupa amb els de la seva mateixa naturalesa. El primer dígit del codi respon al grup, el segon al subgrup i el tercer al compte.

Els grups de comptes en el PGCP són els següents:

- **Grup 1 - Finançament bàsic.** Comprèn el patrimoni net (el patrimoni aportat pels socis o fundadors i el generat per l'activitat) i el finançament aliè a llarg termini de l'empresa. En general, ha de finançar l'actiu no corrent i un marge raonable del corrent; inclou també situacions transitòries de finançament.
- **Grup 2 – Actiu no corrent.** Comprèn els elements del patrimoni que se-
ran utilitzats de manera duradora en l'activitat de l'empresa. És la infraestructura de la producció. També inclou les inversions financeres el venci-
ment, alienació o realització de les quals s'espera que es produeixin en un
termini superior a un any.
- **Grup 3 – Existències i altres actius en estat de venda.** Són actius la des-
tinació dels quals és ser venuts en el curs normal de l'explotació, en procés
de producció o en forma de materials o subministraments per ser consu-
mits en el procés de producció o en la prestació de serveis.
- **Grup 4 - Creditors i deutors per operacions comercials.** Recull els comp-
tes representatius dels saldos entre els clients i altres deutors i els prove-
ïdors i altres creditors. En general, recull els instruments financers i els
comptes que tinguin l'origen en les operacions de l'empresa, així com
comptes amb les administracions públiques, fins i tot les que correspon-
guin a saldos amb venciment superior a un any.
- **Grup 5 - Comptes financers.** Instruments financers per a operacions no
comercials, és a dir, alienes a les operacions de l'empresa amb venciment
no superior a un any i els mitjans líquids disponibles.
- **Grup 6 - Compres i despeses per naturalesa.** Aprovisionaments de mer-
caderies i altres béns per a venda amb o sense transformació. Comprèn
també totes les despeses de l'exercici, incloses les adquisicions de serveis i
de materials consumibles, la variació d'existències adquirides i altres des-
peses i pèrdues de l'exercici.
- **Grup 7 - Vendes i ingressos per naturalesa.** Alienació de béns i prestació
de serveis objecte de les operacions de l'empresa i resta d'ingressos, variació
d'existències i beneficis de l'exercici.
- **Grup 8 - Despeses imputades al patrimoni net.** Inclouen despeses i pèr-
dues per aplicació dels principis de valoració d'actius i passius, i altres con-
ceptes, que s'han d'imputar al patrimoni net i no als resultats de l'exercici.
- **Grup 9 - Ingressos imputats al patrimoni net.** Inclouen ingressos i
guanys per aplicació dels principis de valoració d'actius i passius, i al-
tres conceptes, que s'han d'imputar al patrimoni net i no als resultats de
l'exercici.

- **Grup 0 - Comptes de control pressupostari.** Els comptes d'aquest grup s'utilitzen per fer el seguiment del pressupost, des dels crèdits o previsions inicials fins a les possibles modificacions d'aquests i les fases d'execució pressupostària tant d'ingressos com de despeses.

Els comptes dels grups de l'1 al 5 també se solen denominar *comptes patrimonials*, i representen els actius, els passius i els elements del patrimoni net. Tots ells formen el balanç de situació.

Els comptes dels grups 6 i 7 recullen ingressos i despeses imputables a resultats. Aquests grups van al compte del resultat economicopatrimonial i se salden al final de l'exercici amb càrrec o abonament, segons correspongui al compte de major «(129) Pèrdues i guanys» per l'import de la diferència entre el total de despeses i el total d'ingressos, quedant així, aquest import, incorporat en el balanç de situació.

Els comptes dels grups 8 i 9 recullen ingressos i despeses imputables directament a patrimoni net d'acord amb el disposat en les normes comptables. Se salden al final de l'exercici amb càrrec/abonament a comptes del subgrup «(13) Subvencions, donacions i ajustaments per canvis de valor», de manera que també queda incorporat el saldo en el balanç de situació.

La terminologia usada en comptabilitat i que es relaciona amb la teoria dels comptes és la següent:

- **Carregar, deure o debitar:** anotació feta en el DEURE.
- **Abonar o descarregar:** fer una anotació en l'HAYER.
- **Saldo:** és la diferència entre les sumes del DEURE (D) i de l'HAYER (H).
  - Si: $D > H$, llavors saldo deutor = $D - H$
  - Si: $D = H$, llavors saldo zero = $D - H = H - D = 0$
  - Si: $D < H$, llavors saldo creditor = $H - D$
- **Liquidar:** consisteix a realitzar les operacions necessàries per calcular el seu saldo.
- **Saldar:** consisteix a anotar el saldo en la part del compte que menys suma. Després de l'anotació ambdues parts sumen el mateix i es diu que el compte està saldat o tancat.

5.1. Funcionament dels comptes

Un cop definida la nomenclatura dels comptes, en aquest subapartat se'n recull el funcionament amb els motius de càrrec i abonament.

Per registre comptable entenem la captació o recollida de la informació comptable en una sèrie de llibres que constituïran el suport material de la comptabilitat.

Segons la seva importància o rellevància en la realització de la comptabilitat, els llibres comptables es classifiquen en:

- Llibres principals:
  - Llibre diari.
  - Llibre major.
  - Llibre de comptes anuals.

- Llibres no principals:
  - Auxiliars: desenvolupen el contingut dels principals (auxiliar de caixa, banc, etc.).
  - Registres: operen com a recordatoris d'operacions que s'han realitzat, ofereixen informació.

Nota

En aquesta assignatura només es tracten els llibres principals.

Un fet comptable sol seguir l'ordre d'anotació següent:

diari – major – comptes anuals

Hi ha una sèrie de principis relatius al registre:

1) En cada assentament la suma de les quantitats deutores (anotacions en el deure) del llibre diari és igual a la suma de les quantitats creditores (anotacions en l'haver).

2) La suma de tots els càrrecs que s'anoten al llibre diari ha de ser igual a la suma de tots els abonaments i, també, igual a les sumes de càrrecs i abonaments del llibre major.

3) En els llibres de comptes anuals la suma dels saldos deutors ha de ser igual a la suma dels saldos creditors.

Si no es compleixen aquestes premisses la comptabilitat conté algun error. També s'acostuma a dir que la comptabilitat no està quadrada.

El llibre diari és un llibre principal i obligatori. La seva funció és registrar dia a dia i per ordre cronològic tots els fets comptables. La manera de presentar aquests registres és a través dels assentaments, que tenen l'estructura següent:

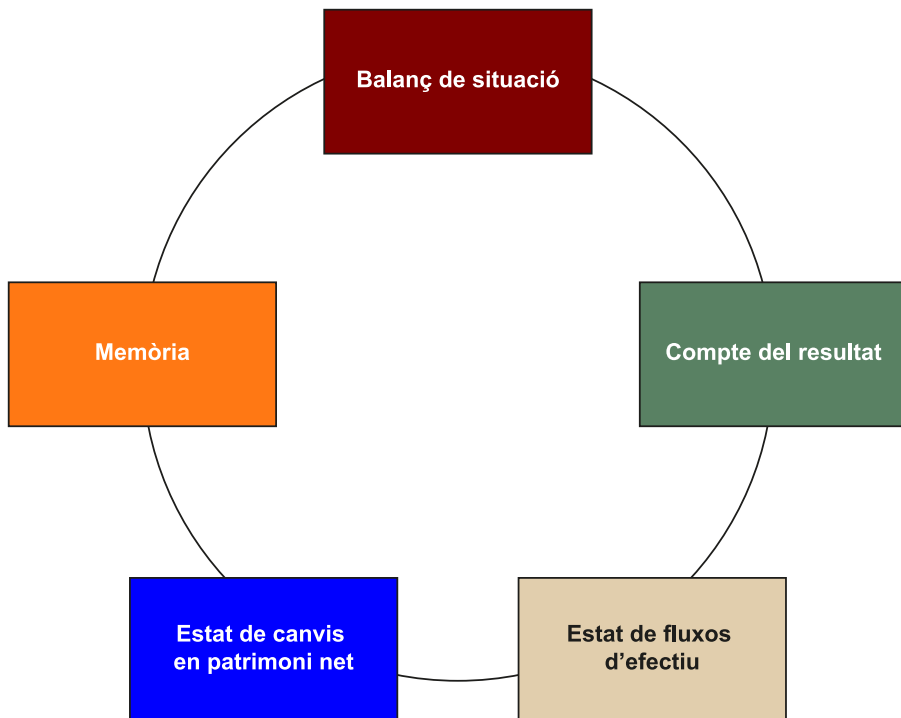
import	DEURE	data	HAYER	import
	Comptes que es carreguen	a	Comptes que s'abonen	

El llibre major és un llibre principal i obligatori. Registra la mateixa informació que el llibre diari però per conceptes o comptes o elements patrimonials. Recull els comptes de cada un dels elements. Presenta una estructura en forma de T:

(codi) Nom	
DEURE	HAYER

El llibre de comptes anuals és un llibre principal i obligatori.

El conjunt d'estats dels comptes anuals és el següent:

Els comptes d'actiu i de passiu funcionen de manera inversa, així com també ho fan els comptes d'ingressos i despeses:

a) **Funcionament dels comptes d'actiu:** s'anotarà en el deure (carregar = costat esquerre) el valor inicial de l'element patrimonial representat i els increments que puguin produir-se i, en l'haver (abonament = costat dret), les disminucions de valor dels béns de l'actiu.

b) **Funcionament dels comptes de passiu:** s'anotarà en l'haver (abonament = costat dret) l'import inicial més els augments de valor i, en el deure (carregar = costat esquerre), les disminucions de l'import dels deutes contrets que conformen el passiu.

c) **Funcionament dels comptes de net:** el registre d'aquests comptes és igual al dels comptes de passiu.

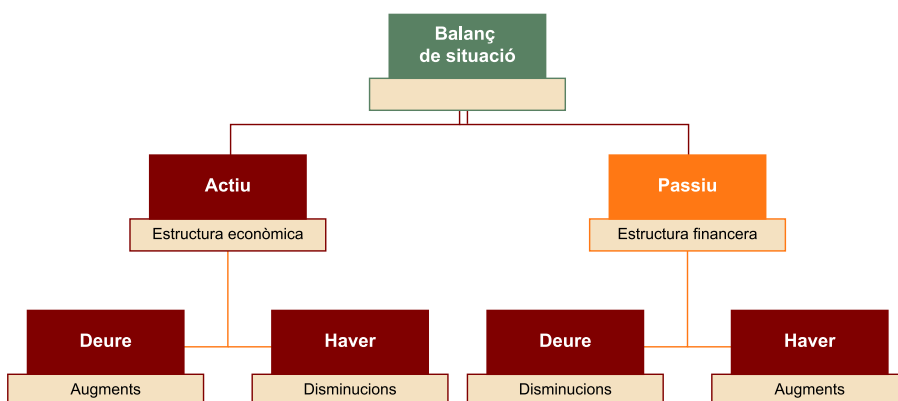
d) **Funcionament dels comptes d'ingressos:** l'aparició o augment d'ingressos s'anota en l'haver (abonament = costat dret) del compte respectiu, mentre que les anul·lacions o disminucions s'anoten en el deure (carregar = costat esquerre). També es carreguen aquests comptes al final de l'exercici amb la finalitat de traslladar els seus saldos al compte que s'utilitzi per acumular totes les despeses i ingressos del període.

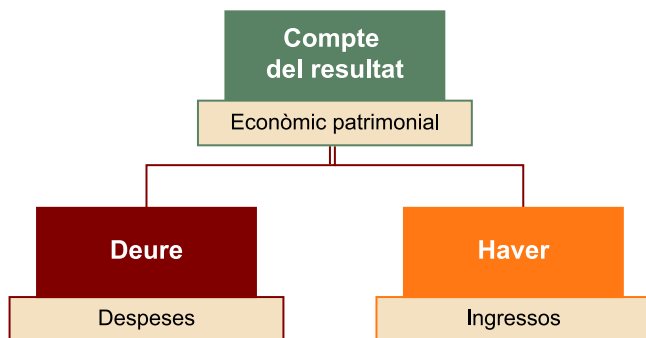
e) **Funcionament dels comptes de despeses:** es comporten de manera oposada a la descrita en el cas dels comptes d'ingressos.

Motius de càrrecs i abonaments en els comptes

Càrrecs	Abonaments
<ul style="list-style-type: none"> - Valor inicial dels actius - Augments dels actius - Disminucions dels passius - Disminucions de les partides de net - Despeses i pèrdues de l'exercici - Anul·lació d'ingressos 	<ul style="list-style-type: none"> - Valor inicial dels passius i partides de net - Augments de passius - Augments de partides de net - Disminucions dels actius - Ingressos i beneficis de l'exercici - Anul·lació de despeses

En resum, segons siguin comptes de balanç o de resultats, els motius de càrrec o abonament són:

En els subapartats següents es detalla el funcionament d'alguns dels comptes més utilitzats.

5.2. Comptes més usuals de l'actiu

L'actiu està format per béns i drets de naturalesa diferent, i es classifica en grups formats per elements homogenis (semblants per la seva naturalesa).

5.2.1. Caixa

Representa els diners en efectiu, és a dir, bitllets de banc, monedes, xecs, etc. Aquest és un dels comptes més típics d'actiu i està destinat a registrar el moviment de quantitats d'efectiu utilitzades en les operacions de l'entitat.

El compte de caixa **augmenta** quan es reben diners en efectiu i **disminueix** quan es paga en efectiu. Aquest compte representa els diners en efectiu que són propietat del negoci.

5.2.2. Bancs o comptes financers

Per bancs entenem el valor dels dipòsits a favor de l'entitat (empresa, ajuntament, etc.) fets en institucions bancàries. El maneig de diners en efectiu per mitjà de les entitats financeres és cada dia més popular, a causa dels avantatges en seguretat (transferències, targetes) i estalvi de temps que representa (banca electrònica). Els comptes portats amb les entitats financeres hauran de tenir per nom el del banc mateix i l'especificació de si es tracta d'un compte de xecs.

El compte de bancs **augmenta** quan es dipositen diners o valors i **disminueix** quan s'expedeixen xecs contra el banc. Aquest compte representa els diners propietat del titular dipositats en institucions bancàries.

5.2.3. Clients i deutors

Són les terceres persones o entitats que deuen a l'entitat per haver-los venut mercaderies a crèdit o per tributs pendents de cobrar, i a les quals no s'exigeix una garantia documental especial. També representen els contribuents que tenen algun deute amb l'Administració.

Aquest compte **augmenta** cada vegada que es venen mercaderies o que es merita un tribut i **disminueix** quan un deutor paga totalment o parcialment el compte, torna la mercaderia o se li concedeix algun descompte. Aquest compte representa el valor dels tributs o altres ingressos o de les vendes fetes a crèdit que l'entitat té dret de cobrar.

5.2.4. Terrenys

Aquest compte representa les inversions fetes en terrenys. Són els solars, finques, etc., que pertanyen a l'entitat.

Aquest compte **augmenta** cada vegada que s'adquireix un terreny i **disminueix** amb la venda o alienació d'aquest. Representa el preu de cost dels terrenys que són propietat de l'entitat.

5.2.5. Edificis

Representa els edificis o béns immobles propietat de l'entitat, és a dir, les inversions fetes en edificis.

Aquest compte **augmenta** cada vegada que es compra un edifici i **disminueix** cada vegada que se'n ven un. Representa el preu de cost dels edificis que són propietat de l'entitat.

Cal destacar que en els immobles és necessari registrar per separat el valor del terreny i el de la construcció.

5.2.6. Mobiliari i equip d'oficina

Es considera mobiliari i equip els mobles i estris en general, com ara escriptoris, cadires, taules, armaris, ordinadors, etc.

Aquest compte **augmenta** cada vegada que es compra algun d'aquests béns i **disminueix** cada vegada que se'n ven un. Representa el preu de cost del mobiliari i equip propietat de l'entitat.

5.2.7. Esquemes d'augment i disminució dels comptes d'actiu

Caixa	
Deure	Haver
Quantitat que es té d'existència en diners, en iniciar-se les operacions. (+) Augmenta: Quan es reben diners en efectiu.	(-) Disminueix: Quan es paguen diners en efectiu.
Suma moviments deutors	Suma moviments creditors
Saldo deutor sempre	

«Caixa» és un compte de l'actiu corrent o circulat; el moviment d'aquest compte origina sempre un saldo deutor.

Bancs	
Deure	Haver
Dipòsits de diners al banc, en obrir un compte, en iniciar-se les operacions de l'exercici. (+) Augmenta amb: Dipòsits fets en efectiu. Interessos, d'acord amb el conveni establert, que el banc aboni pels diners que s'hi han dipositat.	(-) Disminueix amb: El valor dels xecs o transferències expedits. Quantitats que el banc carregui per concepte de les seves comissions de cobrança, interessos cobrats per finançaments, etc.
Suma moviments deutors	Suma moviments creditors
Saldo deutor normalment	

«Bancs» és un compte de l'actiu corrent o circulat; el normal és que el seu saldo sigui deutor. En cas excepcional, tanmateix, aquest compte pot presentar saldo creditor en existir un descobert, és a dir, en el cas que s'hagin expedit xecs per una quantitat major a la dipositada. En aquesta situació el seu saldo constituirà un passiu corrent o circulat.

Clients i deutors	
Deure	Haver
(+) Augmenta amb: El valor de les vendes o del pendent de cobrament.	(-) Disminueix amb: El valor dels cobraments efectuats dels deutors o clients. El valor dels comptes que es considerin incobrables.
Suma moviments deutors	Suma moviments creditors
Saldo deutor normalment	

«Clients i deutors» és un compte de l'actiu circulat, el seu saldo serà sempre deutor i representa el valor dels drets per cobrar.

Terrenys	
Deure	Haver
(+) Augmenta amb: El preu de cost dels terrenys existents. El preu de cost dels terrenys que s'adquireixin.	(-) Disminueix amb: El preu de cost dels terrenys que es venguin.
Suma moviments deutors	Suma moviments creditors
Saldo deutor normalment	

«Terrenys» és un compte de l'actiu fix; el seu saldo és deutor i expressa el cost dels terrenys que són propietat de l'entitat.

Edificis	
Deure	Haver
(+) Augmenta amb: Cost dels existents en començar l'exercici. Cost de noves adquisicions o construccions.	(-) Disminueix amb: Cost dels edificis venuts o enderrocats.
Suma moviments deutors	Suma moviments creditors
Saldo deutor normalment	

«Edificis» és un compte de l'actiu fix; el seu saldo és deutor i representa el cost d'adquisició o construcció dels edificis existents.

Mobiliari i equip	
Deure	Haver
(+) Augmenta amb: Cost dels mobles i estris, màquines d'oficina i altres efectes similars en iniciar-se la negociació. Adquisicions noves d'equips.	(-) Disminueix amb: Cost dels mobles o estris d'oficina que siguin venuts o rebutjats.
Suma moviments deutors	Suma moviments creditors
Saldo deutor normalment	

«Mobiliari i equip» és un compte de l'actiu fix; el seu saldo és deutor i representa el preu de cost del mobiliari i l'equip propietat de l'entitat.

5.3. Comptes més usuals del passiu

El passiu, per definició, està format per totes aquelles responsabilitats o obligacions a càrrec de l'entitat; és a dir, per tots els seus deutes. Figura al costat dret del balanç; en conseqüència, les anotacions en els seus comptes comencen sempre per un abonament.

- Deutes a llarg termini (es consideren a llarg termini les operacions amb una vida superior a un any).

- Proveïdors i deutes a curt termini

5.3.1. Deutes a llarg termini

Són els diners demanats en préstec per finançar, generalment, elements de l'immobilitzat.

Aquest compte **augmenta** cada vegada que es reben préstecs i **disminueix** pels pagaments que es facin a compte o la liquidació dels préstecs esmentats que l'entitat té l'obligació de pagar.

5.3.2. Proveïdors i deutes a curt termini

Són les persones, empreses o entitats públiques a qui se'ls deu diners per haver-los comprat algun bé o servei.

El compte de proveïdors **augmenta** cada vegada que es compren béns o serveis i **disminueix** quan es paga de manera total o parcial el compte, o bé es tornen productes. Aquest compte representa l'import de les adquisicions fetes a crèdit que l'entitat té l'obligació de pagar.

Els comptes de deutes a curt termini **augmenten** cada vegada que quedem a deure per un concepte de béns o serveis o perquè es rep un dipòsit o una fiança, i **disminueixen** quan es paga totalment o parcialment el compte o es torna al creditor els valors que estaven a càrrec nostre.

5.3.3. Esquemes d'augment i disminucions dels comptes de passiu

Deutes a llarg termini	
Deure	Haver
(-) Disminueix amb: Pagaments que es facin per retornar el deute.	(+) Augmenta amb: Import del préstec rebut.
Suma moviments deutors	Suma moviments creditors
	Saldo creditor normalment

És un compte del passiu a llarg termini; el seu saldo és creditor perquè representa l'import dels préstecs a llarg termini que l'entitat té l'obligació de liquidar.

Proveïdors	
Deure	Haver

Proveïdors	
(-) Disminueix de: Pagaments efectuats al proveïdor. Documents lliurats en pagament.	(+) Augmenta de: Quantitat que es degui al proveïdor en començar l'exercici. Béns o serveis pendents de pagament.
Suma moviments deutors	Suma moviments creditors
	Saldo creditor normalment

És un compte del passiu circulant; el seu saldo és creditor sempre, perquè representa l'import de les adquisicions de béns i serveis fetes a crèdit que l'entitat té l'obligació de pagar.

6. Assentaments típics

Hi ha un seguit d'assentaments que es poden considerar típics o recurrents i que es repeteixen amb certa freqüència. A continuació, se'n detallen uns quants dels més usuals.

6.1. Aportació de capital

Uns amics volen crear una societat mercantil. Per això, faran una aportació en efectiu de 10.000 euros. l'assentament d'obertura es farà així:

Deure			Haver	
10.000	(572) Bancs	a	(100) Capital social	10.000

6.2. Disposició d'un préstec a llarg termini

Una entitat de crèdit ens concedeix un préstec a llarg termini de 5.000 euros. Aquesta entrada de diners la comptabilitzarem de la manera següent:

Deure			Haver	
5.000	(572) Bancs	a	(170) Deutes a llarg termini amb entitats de crèdit	5.000

6.3. Adquisició i venda d'un immobilitzat

l'empresa decideix comprar un terreny per 70.000 euros. Més endavant, decideix vendre'l per 90.000.

l'adquisició de l'immobilitzat la comptabilitzarem així:

Deure			Haver	
70.000	(210) Terrenys i béns materials	a	(570) Tresoreria	70.000

Quan es produeixi la venda farem l'assentament següent:

Deure		Haver	
90.000	(570) Tresoreria	a	(210) Terrenys i béns materials 70.000
			(771) Beneficis procedents de l'immobilitzat material 20.000

6.4. Adquisició i venda de mercaderies amb l'IVA deduïble

Una entitat efectua una adquisició de béns. Haurem d'afegir a l'import de l'adquisició el percentatge de l'IVA que correspongui en cada cas segons el tipus de bé o servei que s'estigui adquirint (21%, 10% o 4%).

En primer lloc, cal comptabilitzar la despesa en el compte del proveïdor amb el qual s'hagi concertat l'adquisició i, seguidament, comptabilitzarem el pagament.

Suposem, per exemple, que fem una adquisició de 10.000 € en productes subjecta a un IVA del 21%, i que es paga posteriorment a través de caixa.

Deure		Haver	
10.000	(600) Adquisició de mercaderies	a	(400) Proveïdors 12.100
2.100	(472) Hisenda pública IVA suportat		
12.100	(400) Proveïdors	a	(570) Caixa, euros 12.100

Una entitat efectua una venda de productes. S'ha d'afegir a l'import de la venda el percentatge d'IVA que correspongui en cada cas segons el tipus de mercaderia que estiguem venent (21%, 10% o 4%).

En primer lloc, hem de comptabilitzar la venda en el compte del client amb qui haguem concertat l'operació i, seguidament, comptabilitzarem el cobrament.

Suposem una venda dels nostres productes per import de 10.000 € més IVA (21%), que posteriorment el nostre client ens liquida per caixa.

Deure			Haver	
12.100	(430) Clients	a	(700) Venda de mercaderies	10.000
			(477) Hisenda pública IVA repercutit	2.100
12.100	(570) Caixa, euros	a	(430) Clients	12.100

6.5. Pagament d'una nòmina d'un treballador

Comptabilitzarem la nòmina d'un empleat que treballa a la nostra empresa per compte d'altri i les remuneracions del qual són:

- Remuneració bruta = 1.096,25 €
- S. S. a càrrec de l'empresa (quota patronal) = 372,63 €
- S. S. a càrrec del treballador (quota obrera) = 108,18 €
- Retenció per IRPF = 8,6%

Deure			Haver	
1.096,25	(640) Sous i salaris	a	(476) Organismes de la S.S. creditors	480,81
372,63	(642) SS a càrrec de l'empresa		(4751) Hisenda pública creditora per retencions practacades	94,27
			(572) Bancs	893,80

6.6. Operativa d'una pòlissa de crèdit

La nostra empresa obre una pòlissa amb una entitat de crèdit les despeses d'obertura de la qual ascendeixen a 150 euros. Primer es veurà com es comptabilitza aquesta comissió d'obertura i, després, el cas en què l'empresa vol disposar de 2.000 euros de la pòlissa i com es comptabilitza.

Per a la comissió d'obertura:

Deure			Haver	
150	(626) Serveis bancaris i similars	a	(5201) Deutes a curt termini per crèdit disposat	150

Per a la disposició de 2.000 euros mitjançant traspàs a un compte corrent:

Deure			Haver	
2.000	(572) Bancs	a	(5201) Deutes a curt termini per crèdit disposat	2.000

La nostra empresa paga a inicis de novembre 600 euros en concepte d'interessos del trimestre:

Deure			Haver	
600	(662) Interessos de deutes	a	(572) Bancs	600

7. Amortitzacions i provisions per depreciació de valors

Els elements fixos de l'estructura econòmica de l'empresa (l'actiu fix: maquinària, elements de transport, immobles, patents...) pateixen pèrdues de valor a causa de la utilització del bé en l'activitat de l'empresa o entitat o simplement pel transcurs del temps. Aquestes pèrdues han de ser registrades al balanç corresponent perquè operin la correcció del valor inicial del bé o element de l'immobilitzat. Es registren com una despesa més d'explotació de l'entitat conforme es va produint la disminució de valor. Si el bé no pateix cap depreciació, no s'ha de registrar cap despesa; és el cas dels terrenys.

Les **amortitzacions** són les despeses que es comptabilitzen cada any per aquest desgast o depreciació que tenen els elements fixos del balanç o estructura econòmica a causa del transcurs del temps o l'ús que se'n fa.

Aquesta disminució de valor no es resta directament del valor del bé, sinó que es comptabilitza en un compte compensatori:

(280) Amortització acumulada...

(281) Amortització acumulada...

Així, el compte de l'immobilitzat es reflecteix al balanç amb el valor inicial del bé, i en el compte de l'amortització acumulada es mostra l'import total actual de la pèrdua de valor.

L'assentament seria:

Deure		Haver
600 (681) Dotació per a l'amortització de l'immobilitzat ...	a	(281) Amortització acumulada per l'immobilitzat ... 600

Les **provisions** són imports que calculen les empreses com a despeses per cobrir-se de possibles riscos de depreciacions del valor dels actius, per motius que no siguin el transcurs del temps o el desgast.

Aquesta depreciació de valor tampoc es resta directament del valor del bé i es comptabilitza en un compte compensatori:

(290) Deteriorament de...

(291) Deteriorament de...

L'assentament seria:

Deure			Haver	
600	(69X) Dotació per a la provisió ...	a	(29X) Deteriorament de ...	600

8. El quadre de comptes del PGCP

En la seva quarta part, el Pla general de comptabilitat inclou una llista o quadre de comptes que, a partir de codis i denominacions, els classifica en grups, subgrups i comptes. L'estructura que se segueix és la següent:

- El primer dígit indica el grup;
- els dos primers dígits, el subgrup;
- els tres primers dígits indiquen els comptes;
- a partir de quatre dígits obtenim els subcomptes.

Per tant, a mesura que afegim dígits augmentem la informació, que cada vegada és més concreta. Al contrari, així que disminuïm els dígits, aquesta informació es fa cada vegada més general.

Fem ara una petita introducció del quadre de comptes del PGCP:

Grup 1. Finançament bàsic

Comprèn el patrimoni net i el finançament aliè a llarg termini de l'empresa destinats a finançar l'actiu no corrent i un marge raonable del corrent.

Figurarà en el patrimoni net i en el passiu del balanç.

Grup 2. Actiu no corrent

Comprèn els elements del patrimoni destinats a servir de manera duradora en l'activitat de l'empresa, així com les inversions financeres. També inclou les inversions financeres el venciment, alienació o realització de les quals s'espera que es produeixi en un termini superior a un any.

Figurarà en l'actiu no corrent del balanç.

Grup 3. Existències i altres actius en estat de venda

Són actius tinguts per ser venuts en el curs normal de l'explotació, en procés de producció o en forma de materials o subministraments per ser consumits en el processament de producció o en la prestació de serveis.

Figurarà en l'actiu corrent del balanç.

Grup 4. Creditors i deutors

Vegeu també

En el mòdul "El Pla General de Comptabilitat Pública 2010" es tracta amb més profunditat els comptes del PGCP. En aquest mòdul només es planteja una introducció.

Comprèn instruments financers i comptes que tinguin el seu origen en la gestió ordinària de l'entitat, així com comptes amb les administracions públiques, fins i tot els que corresponguin a saldos amb venciment superior a un any.

Els actius i passius financers inclosos en aquest grup es classificaran, amb caràcter general, a efectes de la seva valoració, en les categories de crèdits i partides per cobrar i dèbits i partides per pagar, respectivament.

Els comptes poden figurar tant en l'actiu corrent com en el passiu corrent.

Grup 5. Comptes financers

Comprèn instruments financers per operacions no comercials, és a dir, alienes al trànsit de l'empresa i amb venciment no superior a un any i mitjans líquids disponibles.

Inclou actius i passius financers corrents, excepte aquells que hagin de figurar en el grup «(4) Creditors i deutors», periodificacions financeres i provisions a curt termini.

Els comptes poden figurar tant en l'actiu corrent com en el passiu corrent.

Grup 6. Compres i despeses per naturalesa

Són aprovisionaments de mercaderies i altres béns adquirits per l'entitat per revendre'ls, sense alterar-ne la forma o substància, o bé amb una adaptació, transformació o construcció prèvies.

Comprèn els comptes destinats a recollir, d'acord amb la seva naturalesa o destí, les despeses imputables al resultat economicopatrimonial de l'exercici. Comprèn també totes les despeses de l'exercici, incloses les adquisicions de serveis i de materials consumibles, la variació d'existències adquirides i altres despeses i pèrdues de l'exercici.

En general tots els comptes del grup «(6) Compres i despeses per naturalesa» s'abonen, al tancament de l'exercici, amb càrrec al compte «(129) Resultat de l'exercici»; per això, en exposar els moviments dels comptes successius del grup només es farà referència als motius de càrrec. En les excepcions se citaran els motius d'abonament i els comptes de contrapartida.

Formen el deure del compte de pèrdues i guanys.

Grup 7. Vendes i ingressos per naturalesa

Fa referència a l'alienació de béns i prestació de serveis objecte de trànsit de l'empresa i a la resta d'ingressos, variació d'existències i beneficis de l'exercici. Comprèn els recursos provinents de la capacitat impositiva de l'entitat i dels rendiments de l'exercici de la seva activitat, així com altres ingressos imputables al resultat economicopatrimonial de l'exercici.

En general tots els comptes del grup 7 es carreguen al tancament de l'exercici amb càrrec al compte «(129) Resultat de l'exercici»; per això, en exposar els moviments dels comptes successius del grup només es farà referència als motius d'abonament. En les excepcions se citaran els motius de càrrec i els comptes de contrapartida.

Formen l'haver del compte de pèrdues i guanys.

Grup 8. Despeses imputades al patrimoni net

Comprèn disminucions del patrimoni net de l'entitat que no s'imputen al compte del resultat economicopatrimonial de l'exercici en què es generen.

Inclouen despeses i pèrdues per aplicació dels principis de valoració d'actius i passius, i altres conceptes, que s'han d'imputar al patrimoni net i no als resultats de l'exercici.

Grup 9. Ingressos imputats al patrimoni net

Són augments del patrimoni net de l'entitat que no s'imputen al compte del resultat economicopatrimonial de l'exercici en què es generen.

Inclouen ingressos i guanys per aplicació dels principis de valoració d'actius i passius, i altres conceptes, que s'han d'imputar al patrimoni net i no als resultats de l'exercici.

Grup 0. Comptes de control pressupostari

S'utilitza per registrar i controlar l'execució del pressupost de l'entitat.

Agrupacions de comptes

Tal com s'ha reflectit en algun apartat anterior, els comptes dels diferents grups formen part dels comptes anuals i, segons el grup, figuren en els diferents estats. En els quadres a continuació se sintetitza on s'ubiquen els comptes de cada grup.

	Descripció	Desglossament	Comptes anuals
Grup 1	Finançament bàsic	<ul style="list-style-type: none"> • Capital social • Reserves • Resultats • Endeutament LL/T 	Balanç
Grup 2	Actiu no corrent	<ul style="list-style-type: none"> • Immobilitzat • Amortització • Fiances i dipòsits LL/T • Inversions financeres LL/T 	Balanç
Grup 3	Existències	<ul style="list-style-type: none"> • Llibres, productes 	Balanç
Grup 4	Creditors i deutors	<ul style="list-style-type: none"> • Proveïdors/creditors • Clients/deutors • Administracions públiques 	Balanç
Grup 5	Comptes financers	<ul style="list-style-type: none"> • Deutes a curt termini • Inversions financeres C/T • Tresoreria 	Balanç
Grup 6	Compres i despeses	<ul style="list-style-type: none"> • Compres • Treballs realitzats per altres empreses • Sous • Serveis exteriors • Despeses financeres • Pèrdues 	Compte de pèrdues i guanys
Grup 7	Vendes i ingressos	<ul style="list-style-type: none"> • Vendes • Subvencions • Vendes • Ingressos financers • Beneficis 	Compte de pèrdues i guanys
Grup 8	Despeses imputades al patrimoni net		Estat de canvis en el patrimoni net
Grup 9	Ingressos imputats al patrimoni net		Estat de canvis en el patrimoni net

Els comptes dels grups de l'1 al 5 també s'anomenen comptes patrimonials o de balanç, i representen actius, passius i elements del patrimoni net.

Els comptes dels grups 6 i 7 recullen ingressos i despeses imputables a resultats (compte de resultat economicopatrimonial o pèrdues i guanys, informe integrant dels comptes anuals). Els comptes dels grups 6 i 7 se salden al final de l'exercici amb càrrec/abonament al compte de major «(129) Resultats de l'exercici».

Els comptes dels grups 8 i 9 recullen ingressos i despeses imputables directament a patrimoni net d'acord amb el disposat en les normes comptables. Els comptes dels grups 8 i 9 se salden al final de l'exercici amb càrrec/abonament a comptes del subgrup «(13) Subvencions, donacions i ajustaments per canvis de valor». s'informa sobre aquests ingressos i despeses en l'estat de canvis en el patrimoni net.

9. Exemple de comptabilitat financera bàsica

En aquest exemple reproduïrem la comptabilitat d'una parella que comença la seva vida en comú durant el primer any de matrimoni. Està plantejat com a comptabilitat financera privada (sense comptabilitat pressupostària) i de manera molt simplificada. l'objectiu és que l'estudiant vegi la totalitat del cicle comptable d'una entitat i les anotacions als diferents llibres i estats comptables: diari, major, balanç de sumes i saldos, compte del resultat economicopatrimonial i balanç de situació.

Suposarem que es casen l'1 de gener. Partim de la base que la parella no té ni cinc. És a dir, que comencen la vida en comú amb un balanç a zero, sense patrimoni ni deutes ni diners. Res.

Comptabilitzarem totes les operacions que fan en el primer exercici:

- a) El dia del seu casament reben com a regals unes aportacions econòmiques, una part en efectiu i l'altra, ingressada en un compte bancari. Reben 10.000 en efectiu i 20.000 al banc.
- b) Al viatge de noces es gasten 2.500. Ho paguen pel banc.
- c) Compren un habitatge amb una hipoteca al 100% del valor. El banc els deixa 200.000 i ho gasten tot en l'habitatge.
- d) Compren els mobles per import de 10.000, amb un préstec a curt termini que s'ha de retornar en dos terminis. El primer, de 8.000, el 31/12/x. I el segon, de 2.000, el 31/01/x+1.
- e) Compren el parament de la llar (coberteria, cortines, petits electrodomèstics, roba de la llar, etc.) i ho paguen una part a través del banc (1.000) i l'altra, en efectiu (300). Ho consideren una inversió, ja que preveuen que els durin més d'un any.
- f) Ingressen al banc la major part dels diners que havien rebut en efectiu el dia del casament: 9.000.
- g) Compren un cotxe per 10.000 i el paguen pel banc.
- h) Ingressen les nòmines del primer semestre. Cobren 2.000 al mes entre tots dos, més la paga extra de juny. O sigui, 14.000 al semestre.

i) Paguen totes les compres que havien fet de menjar, roba, electricitat, telèfon, cinema, etc. dels primers sis mesos. Són 10.000.

j) Compren un televisor per 300 i un rentaplats per 200. Paguen pel banc.

k) Van de vacances i es gasten 1.500. Paguen pel banc.

l) Ingressen les nòmines del segon semestre. Cobren 2.000 al mes entre tots dos, més la paga extra de desembre. O sigui, 14.000 al semestre.

m) Paguen totes les compres que havien fet de menjar, roba, electricitat, telèfon, cinema, teatre, sopars, etc. dels segons sis mesos. Són 11.000.

n) Retornen (paguen) part del préstec a curt termini que havien demanat per comprar els mobles: paguen 8.500 (8.000 del principal + 500 d'interessos). Els quedarà pendent només la quota del gener, de 2.000.

o) Retornen (paguen) la quota anual de la hipoteca de l'habitatge. Són 7.000 de capital més 5.000 d'interessos.

p) Traspassem al compte de resultats (12x) els saldos dels comptes 6xx i 7xx de despeses i ingressos, respectivament.

Balanç inicial a 1/1/2010. És a dir, sortint del casament.

COMPTES	ACTIU A 1-1-2010	IMPORT
	IMMOBILITZAT MATERIAL	0
211	CONSTRUCCIONS	0
214	MAQUINÀRIA, INSTAL·LACIONS I UTILLATGE	0
216	MOBILIARI	0
218	ELEMENTS DE TRANSPORT	0
218	AMORT. AC. DE L'IMMOBILITZAT MATERIAL	0
	COMPTES FINANCERS	
570	CAIXA	10.000
571,573	BANCS I INSTITUCIONS DE CRÈDIT	20.000
	TOTAL ACTIU	30.000

COMPTES	PASSIU A 1-1-2010	IMPORT
	PATRIMONI I RESERVES	0
100	PATRIMONI	30.000
129	RESULTAT DE L'EXERCICI	0
	DEUTES A LLARG TERMINI	
17x	PRÉSTECS REBUTS	0
	DEUTES A CURT TERMINI	
520	PRÉSTECS A CURT TERMINI	0
	TOTAL PASSIU	30.000

Operacions de l'exercici: Llibre diari.

Oper.	Import	Nom compte	Compte deure		Compte haver	Nom compte	Import
a)	10.000	Caixa	570	a	100	Patrimoni	10.000
a)	20.000	Bancs	571	a	100	Patrimoni	20.000
b)	2.500	Despeses viatge noces	62x	a	571	Bancs	2.500
c)	200.000	Bancs	571	a	17x	Préstecs a llarg termini	200.000
c)	200.000	Construccions	211	a	571	Bancs	200.000
d)	10.000	Bancs	571	a	520	Préstecs a curt termini	10.000
d)	10.000	Mobiliari	216	a	571	Bancs	10.000
e)	1.300	Maquinària, utilitatge...	214	a	570	Caixa	300
					571	Bancs	1.000
f)	9.000	Bancs	571	a	570	Caixa	9.000
g)	10.000	Elements de transport	218	a	571	Bancs	10.000
h)	14.000	Bancs	571	a	7xx	Ingressos per nòmines	14.000
i)	10.000	Despeses de funcionament	62x	a	571	Bancs	10.000
j)	300	Televisor					
	200	Rentaplats	214	a	571	Bancs	500
k)	1.500	Vacances	62x	a	571	Bancs	1.500
l)	14.000	Bancs	571	a	7xx	Ingressos per nòmines	14.000
m)	11.000	Despeses de funcionament	62x	a	571	Bancs	11.000
n)	8.000	Préstecs a curt termini	520				
	500	Despesa en interessos	66x	a	571	Bancs	8.500
o)	7.000	Préstecs a llarg termini	17x				
	5.000	Despesa en interessos	66x	a	571	Bancs	12.000
p)	28.000	Ingressos per nòmines	7xx	a	129	Compte de resultats	28.000
q)	30.500	Compte de resultats	129				
					62x	Despeses de funcionament	25.000
					66x	Despesa en interessos	5.500

Vegem el llibre major de comptes. En cada anotació s'ha posat entre parèntesi la lletra de l'operació. Per exemple, (a). Els colors tenen el següent significat:

- Vermell significa despeses que van a compte del resultat economicopatrimonial (CREP)
- Verd significa ingressos que van a CREP
- Blau cel significa estalvi o desestalvi de l'exercici (cal posar-ho al balanç)
- Groc significa comptes de control pressupostari (no CREP i no balanç)
- Sense ombrejar significa comptes que van a balanç de situació

(100) Patrimoni		(170) Préstecs a llarg termini		(211) Construccions	
D	H	D	H	D	H
	10.000 (a) 20.000 (a)	7.000 (o)	200.000 (c) 20.000 (a)	200.000 (c)	
Saldo 30.000		Saldo 193.000			Saldo 200.000

(214) Maquinaria		(216) Mobiliari		(218) Elements de transport	
D	H	D	H	D	H
1.300 (e) 300 (j) 200 (j)		10.000 (d)		10.000 (g)	
Saldo 1.800		Saldo 10.000		Saldo 10.000	

(520) Préstecs a curt termini		(570) Caixa		(571) Bancs	
D	H	D	H	D	H
8.000 (n)	10.000 (d)	10.000 (a)	300 (e) 9.000 (f)	20.000 (a) 200.000 (c) 10.000 (d) 9.000 (f) 14.000 (h) 14.000 (l)	2.500 (b) 200.000 (c) 10.000 (d) 1.000 (e) 10.000 (g) 10.000 (i) 500 (j) 1.500 (k) 11.000 (m) 8.500 (n) 12.000 (o)
Saldo 2.000		Saldo 700		+ 267.000 Saldo 0	+267.000

(62x) Desp. Funcionament.		(66x) Desp. en interessos		(7xx) Ingressos per nòmina	
D	H	D	H	D	H
2.500 (b) 10.000 (i) 1.500 (k) 11.000 (m) + 25.000	25.000 (p)	500 (n) 5.000 (o) + 5.500	5.500 (p)	28.000 (p)	14.000 (h) 14.000 (l) + 28.000
Saldo 0		Saldo 0		Saldo 0	

(129) Compte de resultats	
D	H
25.000 (p)	28.000 (p)
5.500 (p)	
Saldo 2.500	

Traspassem les despeses i els ingressos imputables a l'exercici al compte de resultats.

El saldo del compte de resultats sortirà amb beneficis si és creditor i amb pèrdues si és deutor. En aquest exemple el saldo és deutor (la suma del deure és major que la suma de l'haver), per tant, la família ha tingut 2.500 euros de pèrdues en el primer any de matrimoni.

COMPTE DEL RESULTAT ECONOMICOPATRIMONIAL. EXERCICI 2010

COMPTES	DEURE	IMPORT	COMPTES	HAYER	IMPORT
	A) DESPESES	30.500	7XX	B) INGRESSOS	28.000
62X	1. Despeses de funcionament	25.000		1. Ingressos per salaris	28.000
66X	2. Despeses per interessos	5.500			
28X	3. Dotacions per a amortitzacions	???			
	Total GUANYS	0		Total PÈRDUES	2.500

A continuació fem el balanç de situació a 31/12/2010:

COMPTES	ACTIU A 31-12-2010	IMPORT
	IMMOBILITZAT MATERIAL	
211	CONSTRUCCIONS	200.000
214	MAQUINÀRIA, INSTAL·LACIONS I UTILLATGE	1.800
216	MOBILIARI	10.000
218	ELEMENTS DE TRANSPORT	10.000
(282)	AMORT. AC. DE L'IMMOBILITZAT MATERIAL	-????
	DEUTORS	
430	DEUTORS PER SALARIS ENDARRERITS	0
	COMPTES FINANCERS	
570	CAIXA	700
571,573	BANCS I INSTITUCIONS DE CRÈDIT	0
	TOTAL ACTIU	222.500

COMPTES	PASSIU A 31-12-2010	IMPORT
	PATRIMONI I RESERVES	
100	PATRIMONI	30.000
129	RESULTAT DE L'EXERCICI	-2.500
	DEUTES A LLARG TERMINI	
17x	PRÉSTECES REBUTS	193.000
	DEUTES A CURT TERMINI	
520	PRÉSTECES A CURT TERMINI	2.000
	TOTAL PASSIU	222.500

En l'apartat Patrimoni es pot veure que el compte 100 presentava un valor de 30.000, però hi ha uns resultats negatius de 2.500.

Exercicis d'autoavaluació

1. Classifiqueu en actiu, passiu o patrimoni net els comptes següents:

DESCRIPCIÓ DEL COMPTE	A, P o N
Terrenys	
Mobiliari	
Beneficis	
Deutors	
Préstec a llarg termini amb entitat financera	
Compte corrent banc	
Creditors	
Hisenda pública creditora per IVA	
Béns del patrimoni municipal del sòl	
Patrimoni de l'entitat	
Edifici consistorial	
Poliesportiu	
Deute amb l'empresa amb la qual tenim contracte de lísing pel vehicle de la guàrdia urbana	
Veïns que ens deuen impostos	
Certificació del constructor de la piscina municipal	
Contracte per compra futura d'un terreny	
Sentència contra l'Ajuntament per acomiadament improcedent	
Bestreta sobre el sou concedida a un empleat	

2. Ordeneu els elements següents en capitals permanents (patrimoni net i passiu no corrent o fix), actiu fix (actiu no corrent), actiu circulat (actiu corrent) o passiu circulat (passiu corrent), i sumeu els imports totals de cada massa del balanç i quadreu-lo:

DESCRIPCIÓ DEL COMPTE	A, P o N
Solar: 13.950 €	
Hisenda pública creditora: 3.000 €	
Dret de patent: 20.000 €	
Pòlissa de crèdit: 18.000 €	
Factures de proveïdors: 5.000 €	
Maquinària: 10.000 €	
Fons propis: 30.000 €	
Vehicle: 6.000 €	
Deutors: 4.000 €	
Tresoreria: 7.000 €	
Hisenda pública deutora: 50 €	
Préstec: 5.000 €	

Solucionari

Exercicis d'autoavaluació

1.

DESCRIPCIÓ DEL COMPTE	A, P o N
Terrenys	A
Mobiliari	A
Beneficis	N
Deutors	A
Préstec a llarg termini amb entitat financera	P
Compte corrent banc	A
Creditors	P
Hisenda pública creditora per IVA	P
Béns del patrimoni municipal del sòl	A
Patrimoni de l'entitat	N
Edifici consistorial	A
Poliesportiu	A
Deute amb l'empresa amb la qual tenim contracte de lísing pel vehicle de la guàrdia urbana	P
Veïns que ens deuen impostos	A
Certificació del constructor de la piscina municipal	P
Contracte per compra futura d'un terreny	P
Sentència contra l'Ajuntament per acomiadament improcedent	P
Bestreta sobre el sou concedida a un empleat	A

2.

DESCRIPCIÓ DEL COMPTE	A, P o N
Solar: 13.950 €	AF
Hisenda pública creditora: 3.000 €	PC
Dret de patent: 20.000 €	AF
Pòlissa de crèdit: 18.000 €	PC
Factures de proveïdors: 5.000 €	PC
Maquinària: 10.000 €	AF
Fons propis: 30.000 €	N
Vehicle: 6.000 €	AF
Deutors: 4.000 €	AC
Tresoreria: 7.000 €	AC
Hisenda pública deutora: 50 €	AC
Préstec: 5.000 €	PF

ACTIU NO CORRENT	49.950
Solar	13.950
Dret de patent	20.000
Maquinària	10.000
Vehicle	6.000

ACTIU CORRENT	11.050
Deutors	4.000
Tresoreria	7.000
Hisenda pública deutora	50

TOTAL ACTIU = 61.000

PATRIMONI NET	30.000
Fons propis	30.000

PASSIU NO CORRENT	5.000
Préstec	5.000

PASSIU CORRENT	26.000
Hisenda pública creditora	3.000
Pòlissa de crèdit	18.000
Factures proveïdors	5.000

TOTAL PATRIMONI NET I PASSIU = 61.000

El balanç d'aquesta entitat està quadrat: Actiu = Patrimoni net + Passiu